

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende goedkeuring van de wijziging van het organiek reglement tot vaststelling van de regeling inzake het personeel van de SERV en van de personeelsformatie
Definitieve goedkeuring

1. SITUERING

Het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) bepaalt dat de SERV voorziet in “de regeling inzake het personeel” (cf. artikel 7, §3, eerste lid, 6°bis). Dit gebeurt onder de vorm van een “organiek reglement tot vaststelling van de regeling inzake het personeel van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en van de personeelsformatie”; dat organiek reglement, en alle wijzigingen die de Raad van de SERV daaraan aanbrengt, worden goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering .

Het huidige personeelsstatuut (organiek reglement) van de SERV dateert van 1995; de Raad van de SERV bracht reeds enkele malen wijzigingen aan, die werden goedgekeurd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 27 mei 1997, 22 juni 2001, 4 september 2009, 7 oktober 2011, 3 maart 2016 en 9 februari 2018.

Thans dringt zich een nieuwe wijziging aan het personeelsstatuut op omwille van de invoering van de tweede pensioenpijler.

In het decreet van 23 november 2018 betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen, wordt bepaald (artikelen 3 en 11) dat de SERV als strategische adviesraad met rechtspersoonlijkheid, de uitvoering van haar publieke pensioenstelsel verplicht toevertrouwt aan het Vlaams pensioenfonds en een identiek pensioenstelsel invoert parallel met de Diensten van de Vlaamse Overheid en de kabinetsaangestelden zodat zij deel uitmaken van hetzelfde multi-inrichterspensioenstelsel (MIPS).

Aangezien dus het contractueel personeel van de SERV deel uitmaakt van hetzelfde pensioenplan als de diensten van de Vlaamse overheid betekent dit dat de rechtspositieregeling van de SERV op dezelfde manier als het Vlaams personeelsstatuut (VPS) moet aangepast worden.

Bij BVR van 15 maart 2019 werd de wijziging van het Vlaams personeelsstatuut wat betreft een

publieke pensioentoezegging voor de contractuele personeelsleden definitief goedgekeurd (VR2019 1503.Doc. 308/2). Het is deze tekst die als leidraad dient voor onderhavige wijziging van het organiek reglement.

Retro-acta

De wijziging van het organiek reglement/personeelsstatuut is binnen de SERV behandeld door het EOC (Entiteitsoverlegcomité) op 10 oktober 2018, en goedgekeurd door de Raad op 15 oktober 2018, 19 november 2018 en 14 maart 2019.

Het ontwerpbesluit tot goedkeuring van de wijziging aan het SERV-reglement werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15 maart 2019 (VR2019 1503.Doc.327/2bis).

Het werd voorgelegd aan het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest voor onderhandeling met de vakorganisaties in de vergadering van 25 maart 2019. Na de onderhandelingen ondertekenden de representatieve vakorganisaties het protocol van akkoord nummer 383.1222.

2. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE WIJZIGING VAN HET ORGANIEK REGLEMENT TOT VASTSTELLING VAN DE REGELING INZAKE HET PERSONEEL VAN DE SERV EN VAN DE PERSONEELSFORMATIE

Artikel 1

Dit artikel regelt, in uitvoering van artikel 12, tweede lid, van het decreet betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen, de (collectieve) aanvullende pensioentoezegging voor de contractuele personeelsleden van de SERV door aan deze contractuele personeelsleden het recht op een aanvullend pensioen (=bijzondere arbeidsvoorwaarde) toe te kennen.

De essentiële kenmerken van het publieke pensioenstelsel dat voor de SERV door een pensioenfonds (het Vlaams Pensioenfonds) zal worden toegekend, zijn vastgesteld in artikel 12, §1, van hoger vermeld decreet. Hierin wordt bepaald dat het aanvullend pensioen:

- 1° uitsluitend door de werkgever wordt gefinancierd (100% patronale bijdragen, dus geen werknemersbijdragen);
- 2° met vaste bijdragen (het betreft een pensioentoezegging van het type 'vaste bijdragen', dus geen 'te bereiken doel'- of 'cash balance'-plan).

De nadere uitwerking in arbeidsvoorwaarden van de kenmerken van het aanvullend pensioenstelsel wordt met dit artikel in de rechtspositie ingeschreven. Dit artikel vormt de basis voor de meer gedetailleerde uitwerking in het pensioenreglement.

Wat betreft de arbeidsvoorwaarden wordt in deze rechtspositie bepaald:

- 1° hoe de vaste bijdrage wordt berekend
 - a. op basis van een percentage: het bijdragepercentage wordt bepaald op 3%
 - b. toe te passen op volgende berekeningsbasis:

De berekeningsbasis is het rekenkundig gemiddelde van het voltijdse bruto maandsalaris van de eerste en de laatste tewerkstellingsmaand (formulering rekening houdend met in- en uitdienst tredingen in de loop van het jaar) van het kalenderjaar:

- verhoogd met de haard- of standplaatstoelage;
- en vermenigvuldigd met een factor 13,82 ter incorporatie van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage (eventuele andere toelagen, zoals bv. prestatietoelagen, toelagen voor specifieke personeelscategorieën, enz., worden niet opgenomen in de berekeningsbasis).

Het recht op aanvullend pensioen wordt opgebouwd pro rata van de prestaties. Er worden m.a.w. geen pensioenrechten opgebouwd gedurende periodes van onbezoldigde afwezigheid.

De periodes van (onbezoldigde) afwezigheid ingevolge ziekteverlof, moederschapsrust, vader- of meemoederschapsverlof en geboorteverlof worden gelijkgesteld met werkelijk geleverde prestaties. Een periode van arbeidsongeval en beroepsziekte wordt beschouwd als ziekteperiode; dit hoeft dan ook niet apart vermeld te worden.

De gelijkstelling heeft voornamelijk belang voor de onbezoldigde periodes van ziekte en moederschapsrust. In de praktijk betekent dit dat ziekte en moederschapsrust geen impact hebben op de normale aangroei van de pensioenrechten.

Het recht wordt derhalve niet opgebouwd op basis van het effectief uitbetaalde salaris. De techniek van verrekening van deeltijdse prestaties en onbezoldigde periodes verloopt via een formule die het gemiddelde van het voltijdse bruto maandsalaris van januari en december (of van de 1ste en laatste maand van tewerkstelling om de situaties van in- en uitdiensttredingen correct mee te nemen), vermenigvuldigd met een prestatiebreuk die de verhouding weergeeft van de periodes van deeltijdse prestaties én onbezoldigde periodes (met uitsluiting van de gelijkgestelde periodes) ten opzichte van een voltijdse tewerkstelling.

2° dat het enkel om een waarborg aanvullend pensioen gaat

Het pensioenstelsel voorziet in een waarborg 'aanvullend pensioen', zoals bepaald in artikel 2, 10° van het decreet, en dus niet in een waarborg voor overlijden (tenzij UKMS, zie verder) of voor invaliditeit.

3° dat het aanvullend pensioen wordt uitbetaald onder de vorm van een eenmalig kapitaal

De fiscaliteit van een kapitaalsplan is gunstiger dan van een renteplan. Een kapitaalsplan is bovendien interessant omwille van het feit dat het personeelslid onmiddellijk over het kapitaal beschikt.

Ingeval van een kapitaalsplan heeft de aangeslotene op grond van artikel 28, §1 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (hierna verkort geciteerd als de 'WAP') wel het recht om de omvorming in een rente te vragen.

Het moment van uitbetaling (in de rechtspositie algemeen verwoord als 'bij pensionering') is wettelijk geregeld, d.i. in beginsel bij de effectieve ingang van het wettelijk rustpensioen met betrekking tot de beroepsactiviteit die aanleiding gaf tot de opbouw van de prestaties (zie art. 27 e.v. WAP). Deze datum wordt nader gepreciseerd in het pensioenreglement.

Bij uittreding worden de verworven reserves beschikbaar gesteld voor overdracht (zie art. 32 WAP). Bij overlijden van de aangeslotene vóór de pensioenleeftijd is er uitbetaling aan de begunstigde(n).

In dit laatste geval (bij vroegtijdig overlijden) wordt in de rechtspositie bepaald dat de tot dan opgespaarde reserve uitbetaald wordt (UKMS = Uitgesteld Kapitaal Met terugbetaling van de Spaarreserve).

Er wordt geen specifieke rendementsgarantie bepaald. Dat betekent dat de wettelijke rendementsgarantie geldt zoals voorzien in artikel 24, §3 WAP (voor 2018 vastgesteld op 1,75%).

4° wat de aansluitingsvoorwaarden zijn (scope – onmiddellijke aansluiting)

a. alle contractuele personeelsleden zijn aangesloten, ongeacht of het een contract van bepaalde of onbepaalde duur betreft (=collectief karakter van het Vlaams pensioenstelsel)

met uitzondering van:

1° de contractuele personeelsleden met een arbeidsovereenkomst voor studententewerkstelling (= 'jobstudenten');

2° het personeel dat niet onder de Belgische Sociale Zekerheid ressorteert; de facto gaat het over de personeelsleden die aangesloten zijn bij de Dienst Overzeese Sociale Zekerheid en over het naar lokaal recht aangeworven personeel in het buitenland: zij hebben weliswaar een contract met de SERV, maar arbeidsvoorwaarden die (kunnen) afwijken van het organiek reglement van de SERV en/of een sociale zekerheidsregeling (inclusief eerste pijler) bij de DOSZ of naar buitenlands recht;

Volledigheidshalve: daarnaast moet voor alle duidelijkheid ook worden gesteld dat het Vlaams aanvullend pensioenstelsel niet van toepassing is op personen die geen arbeidsovereenkomst met de SERV hebben:

- contracten waarvan de finaliteit ligt bij studie, stages, opleiding, het opdoen van praktijkervaring, e.d. (bv. BIO's, IBO's, GIBO's) -> zijn geen arbeidsovereenkomsten;
- contracten in het kader van uitzendarbeid -> uitzendkrachten hebben een contract met het uitzendkantoor en hebben een eigen tweede pijlerregeling;

b. met onmiddellijke aansluiting op het moment van indiensttreding (ten vroegste vanaf 1 januari 2018), ongeacht de leeftijd (ook jonger dan 25 jaar -> is een ruimer voordeel dan waartoe de wetgeving werkgevers verplicht).

Artikel 2 (inwerkingtreding)

De contractuele personeelsleden van de SERV bouwen met ingang van 1 januari 2018 aanvullende pensioenrechten op in het Vlaams Pensioenstelsel (zie artikel VII 109novies, laatste lid). Er zullen derhalve ook pensioenbijdragen worden gestort voor het verleden (= 'backservice' of 'inhaalbijdragen').

Uitbetaling van aanvullend pensioen/verworven reserves, desgevallend met achterstallen, zal uiteraard pas mogelijk zijn vanaf het operationeel zijn van het pensioenfonds (voorzien 1 juli 2019 = datum inwerkingtreding besluit).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zie dossier principiële goedkeuring: VR2019 1503.Doc.327.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Zie dossier principiële goedkeuring: VR2019 1503.Doc.327.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Zie dossier principiële goedkeuring: VR2019 1503.Doc.327.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Zie dossier principiële goedkeuring: VR2019 1503.Doc.327.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende goedkeuring van de wijziging van het organiek reglement tot vaststelling van de regeling inzake het personeel van de SERV en van de personeelsformatie.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS